

CEĻĀ UZ MILĀNU/KORTĪNU

Latvijas Olimpiskā akadēmija

BILETENS NR. 16

SATURS

- 1 *CEĻAMAIZEI -
LOK PREZIDENTA RAIMONDA LAZDIŅA UZRUNA*
- 2 *VII ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES KORTĪNĀ D'AMPECO
1956. GADĀ*
- 8 *ZIEMAS OLIMPISKO SPĒĻU MEDAĻAS*
- 14 *XX ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES TURĪNĀ 2006. GADĀ*
- 22 *MĀRTIŅŠ RUBENIS – SPORTISTS, TRENERIS UN INOVATORS
LATVIJAS KAMANĪŅU SPORTĀ*
- 26 *XXV ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES MILĀNĀ/
KORTĪNĀ D'AMPECO 2026. GADĀ*
- 32 *LATVIJAS OLIMPISKĀ AKADĒMIJA 2025./2026. GADS*

2025. gadā sagatavots
Latvijas Olimpiskās enciklopēdijas
1. sējums.

www.olimpiade.lv/olimpiska-enciklopedita

© Latvijas Olimpiskā akadēmija
Sastādītāja: Antra Gulbe
Redaktors: Andris Dzenis
Iespiests: SIA "Drukātava"
Foto: no LOA un Latvijas Sporta muzeja arhīva, <http://olympics.org>
Makets: Due.lv
Pastmarkas: no Valda Eglīša kolekcijas
ISSN 2592-8635

CEĻAMAIZEI...

Raimonds LAZDIŅŠ

Latvijas Olimpiskās
komitejas prezidents

Šis ir īpašs laiks Latvijas sportam un **Komandai Latvija**. Laiks, kad satiekas drosme, meistarība un pārliecība un kad uz ziemas olimpiskajām spēlēm Milānā-Kortinā dodas līdz šim lielākā Latvijas delegācija. Šie panākumi nav nejaušība – tie ir mērķtiecīga darba, ticības un kopīgas vīzijas rezultāts, kurā ikviens komandas dalībnieks ir neatņemama sastāvdaļa.

Olimpiskais gars vienmēr ir bijis vairāk nekā sacensības. Tas ir stāsts par vērtībām – cieņu, godīgu cīņu, solidaritāti un piederību pasaules olimpiskajai saimei. **Komanda Latvija** šīs vērtības iemieso ne tikai sporta arēnās un stadionos, bet arī ārpus tiem, apliecinot, ka Latvija ir valsts ar raksturu, ambīcijām un plašu redzējumu.

Īpašu nozīmi šīm spēlēm piešķir fakts, ka pirmo reizi Olimpisko spēļu vēsturē Latvija uz tām dodas arī ar kultūras programmu, aizvedot Liepājas teātra izrādi "*Latviešu raķetes*". Tā ir spēcīga liecība par bobsleja sporta pirmsākumiem Latvijā, par cīņas spar un neatlaidību bīstamajās trasēs, tostarp par sasniegumiem tieši Kortinā.

Milānas-Kortīnas spēles ir arī otrās olimpiskās spēles pēc kārtas, kas notiek Eiropā, padarot tās īpaši sasniedzamas Latvijas līdzjutējiem. Gandrīz vienādā laika zona ļauj sekot sacensībām klātienē un pie ekrāniem, būt kopā ar sportistiem viņu startu brīžos un just patiesu piederību olimpiskajam notikumam.

Šis ir brīdis, kuru ziemas sportisti gaida četrus gadus, lai pārstāvētu Latviju pasaules lielākajā sporta notikumā. Stājoties uz starta līnijas ar patriotisku noskaņu un pārliecību, ka aiz viņiem stāv visa Latvija.

Komanda Latvija apliecina – būt daļai no olimpiskās saimes nozīmē ticēt ideāliem, kas pārsniedz medaļas, un darīt to ar lepnumu.

Antra GULBE

LOA viceprezidente,
RSU LSPA asoc. profesore

VII ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES KORTĪNĀ D'AMPECO (1956)

2026. gada ziemas olimpiskās spēles simboliski atgriezīsies Kortinā – tieši tajā pašā vietā, kurā 1956. gadā sākās Itālijas olimpiskā ziemas vēsture.

Sākotnēji Kortīnai d'Ampeco bija piešķirtas tiesības rīkot 1944. gada ziemas spēles, kuras tika atceltas Otrā pasaules kara dēļ. 1956. gada ziemas olimpisko spēļu pretendentes bija arī Monreāla kopā ar Kvebeku, Kolorādospringsu un Leikplesida. VII ziemas olimpisko spēļu rīkotājpilsēta tika nosaukta Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) 43. sesijā Romā 1949. gada 29. aprīlī.

Lai gan spēles sākās nelāgi – atklāšanas ceremonijas laikā lāpas nesējs ātrslidotājs Gvido Karoli aizķērās aiz televīzijas kabeļa un paklupa (olimpiskā liesma nenodzisa) – tās bija pārliecinoši veiksmīgas.

Pat nepietiekama sniega draudi izrādījās nevajadzīgas bažas, jo spēļu pirmajā dienā sākās spēcīga snigšana.

Šīs bija **pirmās ziemas olimpiskās spēles Itālijā** un pirmās, kas tika **tiešraidē pārraidītas televīzijā** Eiropā (22 valstīs), iezīmējot jaunu ēru sporta vēsturē.

Kad pilsēta ieguva tiesības rīkot 1956. gada spēles, Itālija ieguldīja ievērojamus līdzekļus infrastruktūras attīstībā, tostarp, – ceļu, viesnīcu un sporta objektu modernizācijā. Uz iepriekšējām spēlēm 1952. gadā Oslo (Norvēģijā) bija nosūtīta īpaša delegācija ar skaidru uzdevumu iegūt pēc iespējas vairāk noderīgas informācijas. Vissvarīgākais, ko viņi atklāja, bija tas, ka sporta objekti neatbilda olimpiskajiem standartiem. Piemēram, Kortinā nebija slidotavas,

bet slēpošanas trases bija ļoti sliktā stāvoklī, – tāpat kā bobsleja un kamanīņu trase, un vēl viena problēma bija infrastruktūra. 1950. gadā Kortina bija ļoti mazs ciemats. Lai tiktu galā ar apmeklētāju pieplūdumu, bija jāuzbūvē jauni ceļi un dzelzceļi. Arī kanalizācijas sistēma bija ievērojami jāuzlabo. Itālijas valdība infrastruktūras uzlabošanai piešķīra 460 miljonus liru. Šīs spēles kļuva par simbolu pēckara Eiropas atdzimšanai, apliecinot, ka cilvēki spēj atgriezties pie mierīgas un draudzīgas sportiskas sacensības.

VII ziemas olimpiskās spēles notika no 1956. gada 26. janvāra līdz 5. februārim Itālijas Alpu kūrortpilsētā Kortinā d'Ampeco.

Spēlēs piedalījās **821 sportists no 32 valstīm**, tostarp, – **134 sievietes**, kas bija ievērojams skaits tā laika standartiem. Pirmo reizi ziemas olimpiskajās spēlēs kā dalībvalstis startēja Bolīvija, Irāna un PSRS. Apvienotās Vācijas olimpiskajā komandā

startēja Vācijas Demokrātiskās Republikas (VDR, Austrumvācija) un Vācijas Federatīvās Republikas (VFR, Rietumvācija) sportisti. Šajās spēlēs Latvijas sportisti nepiedalījās.

SACENSĪBAS NOTIKA 24 DISCIPLĪNĀS, KAS IETILPA 8 SPORTA VEIDOS:

Ātrslidošana

Daiļslidošana

Kalnu slēpošana

Tramplīnlēkšana

Bobslejs

Distanču slēpošana

Kamanīņu sports

Ziemeļu divcīņa

Sieviešu disciplīnas bija iekļautas tikai kalnu slēpošanā, daiļslidošanā un distanču slēpošanā.

Kortīnas ainaviskā vide un Dolomītu kalni nodrošināja iespaidīgu fonu sacensībām. Atklāšanas ceremonija notika Kortīnas d'Ampeco Olimpiskajā ledus stadionā (*Stadio Olimpico del Ghiaccio*), kura

ietilpība bija 12 000 cilvēku, un Itālijas prezidents **Džovanni Gronki** atklāja spēles ar vienotības un miera vēstījumu. Kalnu slēpotāja **Džuliana Minuzzo** sportistu vārdā deva zvērestu, kļūstot par pirmo sievieti, kura to izdarījusi.

Lāpas stafete

Tās bija tikai otrās ziemas olimpiskās spēles, pirms kurām notika olimpiskās lāpas stafete. Pirmo reizi ziemas olimpiskajās spēlēs lāpa tika nestā no Olimpijas (Grieķijā) uz Oslo (Norvēģijā) 1952. gadā.

1956. gadā lāpas liesma tika iedegta Kapitoliņā, vienā no Romas septiņiem pakalniem, un nosūtīta piecu dienu ceļojumā caur Venēciju uz Kortīnu.

Lāpas stafetes pirmo posmu veica 1948. gada olimpiskais čempions **Adolfo Konsolini**.

Spēļu atklāšanas dienā 1952. gada olimpiskais čempions kalnu slēpotājs **Zeno Kolo** ar slēpēm nogādāja liesmu Kortīnā. Lai apgaismotu liesmas ceļu gar ieleju, tika izmantotas signālraketes.

Olimpiskā **lāpa** bija veidota pēc tā paša modeļa, kāds bija 1948. gada Olimpiādes spēlēs Londonā. Sudrabkrāsas metāla lāpas garums – 47 cm, svars – 820 gramu; tās autors – britu arhitekts Ralfs Lavers.

MEDAĻA

Aversā – attēlota sievietes galva, ko vaināgo pieci apli. Priekšplānā – olimpiskā liesma. Uzraksts "VII GIOCHI OLIMPICI INVERNALI".

Reversā – Pomagagnona kalns, viens no galvenajiem spēļu simboliem, ko vaināgo sniega kristāls. Uzraksts "CITIUS ALTIUS FORTIUS. CORTINA 1956."

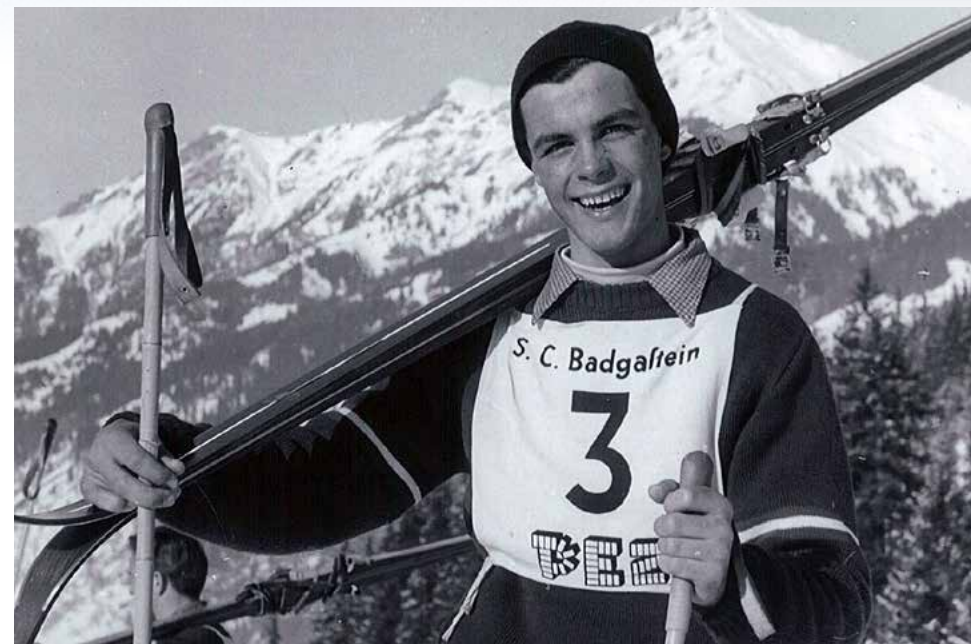
Dizainers: Costantino Affer.

Sastāvs: 1. vieta (apzeltīts sudrabs), 2. vieta (sudrabs), 3. vieta (bronzā).

Diametrs: 60 mm (zelts un sudrabs), 70 mm (bronzā).

Biezums: 3,2 mm (zelts un sudrabs), 3,7 mm (bronzā).

Svars: zelts – 120,5 g, sudrabs – 117,5 g, bronzā – 118 g.

Noslēguma ceremonijā 1956. gada 5. februārī SOK prezidents Everijs Brendedžs pasludināja spēles par slēgtām.

REZULTĀTI UN PANĀKUMI

Lielākos panākumus guva:

- ✎ Padomju Savienība, kas debitēja ziemas olimpiskajās spēlēs un uzreiz izcīnīja 1. vietu neoficiālajā medaļu kopvērtējumā ar 16 medaļām (7 zelta, 3 sudraba, 6 bronzas), tostarp, – zeltu hokeja sacensībās.
- ✎ Austrija un Somija bija nākamajās vietās, izceļoties ar sniegumu slēpošanas disciplīnās.
- ✎ Itālija, kā rīkotājvalsts, izcīnīja vienu bronzas medaļu bobslejā.

Šajās spēlēs sevi pieteica vairāki sporta varoņi, piemēram, **Tonijs Zailers** no Austrijas, kurš izcīnī-

ja trīs zelta medaļas kalnu slēpošanā, kļūstot par vienu no visievērojamākajiem sportistiem ziemas olimpisko spēļu vēsturē.

Kortīnas hokeja turnīrs vienlaikus bija arī pasaules un Eiropas čempionāts. Desmit komandas sākotnēji tika sadalītas trijās grupās, kurās katra komanda spēlēja pret katru. Divas labākās komandas no katras grupas iekļuva finālgrupā. Pārējās komandas spēlēja grupā par zemākām vietām. Sākotnējo grupu uzvarētāji bija: Kanāda, Čehoslovākija un PSRS. Otrajās vietās – Vācija, Amerikas Savienotās Valstis un Zviedrija.

Šīs bija pēdējās spēles, kurās daīslidošana notika brīvā dabā. ASV sportisti dominēja daīslidošanā, izcīnot piecas medaļas: trīs – vīriešiem un divas – sievietēm. Sieviešu konkurencē triumfēja **Tenlija Olbraita**, neskatoties uz nopietno traumu, ko bija guvusi neilgi pirms sacensībām.

Ātrslidošanas sacensībās pilnībā dominēja PSRS sportisti, kuri izcīnīja septiņas medaļas no divpadsmit iespējamām un pārspēja divus pasaules rekordus, kā arī vienu olimpisko rekordu.

FAKTI

1956. gada Kortīnas olimpiskās spēles bija nozīmīgs pagrieziena punkts gan sportā, gan tehnoloģijās:

- Tās bija pirmās televīzijā pārraidītās ziemas spēles, kas ievērojami palielināja olimpisko spēļu popularitāti visā pasaulē.
- Kortīnā tika uzcelti vairāki jauni sporta objekti, piemēram, **Stadio Olimpico del Ghiaccio** (Ledus stadions) un Tofane kalnu trases, kuras tiek izmantotas joprojām un kurās 2026. gadā notiks sieviešu kalnu slēpošanas sacensības.
- Šīs spēles veicināja ziemas tūrisma attīstību Itālijā un nostiprināja Kortīnas statusu kā starptautisku ziemas sporta centru.

Palazzo del Ghiaccio (Ledus pils) 2026. gadā kļūs par Kortīnas kērlinga sacensību vietu.

Par 1956. gada ziemas olimpiskajām spēlēm ir uzņemta filma "Baltais reibonis" (White Vertigo).

- Kortīna bieži tiek saukta par "Alpu karalieni", un tā ir kļuvusi par populāru filmēšanas vietu, tostarp, – Džeimsa Bonda filmām.
- Pirmās spēles, ko finansēja sponsori, piemēram, spēļu "oficiālās" automašīnas bija "Fiat" markas automašīnas.
- Spēļu popularitāti raksturo arī tas, ka Kortīnas spēļu apmeklētāju vidū bija jau tolaik populārā aktrise Sofija Lorēna.

SALĪDZINĀJUMS AR 2026. GADA MILĀNAS/KORTĪNAS ZIEMAS OLIMPISKAJĀM SPĒLĒM

	1956 KORTĪNA D'AMPECO	2026 MILĀNA/KORTĪNA D'AMPECO
NORISES DATUMI	26. janvāris - 5. februāris	6. - 22. februāris
RĪKOTĀJVALSTS	Itālija	Itālija (divas pilsētas: Milāna un Kortīna)
DALĪBVALSTU SKAITS	32	Paredzētas 95 valstis
DALĪBNIKU SKAITS	821 (134 sievietes)	~ 2900 (aptuveni 50% – sievietes)
SPORTA VEIDI	8	16
TRANSLĀCIJA	Pirmā TV pārraide Eiropā	Pilnībā digitāla un tiešsaistes straumēšana
DRAUDZĪGUMS VIDEI	Maz akcentēts	Spēles ar "nulles emisiju" mērķi
JAUNIEVEDUMI	Televīzijas pārraide	Ilgspēja, dzimumu līdzsvars, e-sporta integrācija
MOTO	"Miers caur sportu"	"Divas pilsētas – viens gars"

Antra GULBE

LOA viceprezidente,
RSU LSPA asoc. profesore

ZIEMAS OLIMPISKO SPĒĻU MEDAĻAS

Ziemas olimpisko spēļu medaļas pirmo reizi tika pasniegtas 1924. gadā Šamonī, Francijā. Katru spēļu medaļu dizains vienmēr ir unikāls, atspoguļojot rīkotājvalsts kultūru, simboliku un laikmeta iezīmes. Pirmās ziemas medaļas bija vienkāršas apaļas monētas veidā, bet ar laiku to dizains kļuva arvien mākslinieciskāks. Katru reizi starptautiska žūrija dizaina konkursā izvēlas labāko priekšlikumu, kurā jāiekļauj olimpiskie apli, spēļu nosaukums un rīkotājpilsētas vārds.

Medaļas gadu gaitā mainījušās gan materiāla, gan formas ziņā:

- ✎ Medaļu svars ir ļoti dažāds, – sākot no 130 līdz 560 gramiem;
- ✎ Zelta medaļas izgatavotas no sudraba ar zelta pārklājumu (vismaz 6 g tīra zelta);
- ✎ Sportisti saņem arī sertifikātu un medaļas kārbīni, kas bieži kļūst par kolekcionāru pieprasītu priekšmetu;
- ✎ 1960. gados medaļas sāka izgatavot ar cauruļmiem, izgriezumiem un modernām līnijām;
- ✎ 1998. gadā Nagano spēlēs pirmo reizi tika izmantots lakots stikls kopā ar metālu;
- ✎ 2010. gadā Vankūveras spēļu medaļas bija viļņotas formas, iedvesmotas no Kanādas ainavas un okeāna viļņu kustības;
- ✎ 2018. gada Phjončhanas spēļu medaļas tika izstrādātas korejiešu alfabēta *Hangul* rakstu formās.

1924	Šamonī	Francija	Ø 55 mm
Aversā – sportists ar izplestām rokām. Labajā rokā – slidas, bet kreisajā – slēpes. Fonā: Alpi ar Monblānu. Reversā – 14 rindu garš uzraksts "CHAMONIX MONT-BLANC SPORTS D'HIVER 25 JANVIER – 5 FEVRIER 1924 ORGANISES PAR LE COMITE OLYMPIQUE FRANCAIS SOUS LE HAUT PATRONAGE DU COMITE INTERNATIONAL OLYMPIQUE A L'OCCASION DE LA CELEBRATION DE LA VIIIe OLYMPIADE"			
1928	Sanktmorica	Šveice	Ø 50 mm
Aversā – slidotājs ar izplestām rokām, ko ieskauj sniega kristāli. Reversā – augšpusē – olimpiskie apli, apakšā – uzraksts "II JEUX OLYMPIQUES D'HIVER ST.-MORITZ 1928". Katrā pusē – olīvzars.			
1932	Leikplesida	ASV	Ø 54 mm
Aversā – augšpusē – spārnota dieviete, kura līdinās virs mākoņiem. Labajā rokā viņa tur lauru vainagu. Fonā: Adirondaka kalni, kuru pakājē atrodas ziemas stadions, kā arī slēpošanas un kalnu nobraucienu trases. Medaļas viļņotās malas simbolizē grieķu kolonnas šķēsgriezumus. Reversā – augšpusē – olimpiskie apli, apakšā – lauru zari. Centrā uzraksts "III OLYMPIC WINTER GAMES LAKE PLACID 1932".			

1936	Garmiša Partenkirhene	Vācija	Ø 100 mm
Aversā – augšdaļā attēloti trīs zirgu vilkti rati, kas brauc pa arku. Ratus vada uzvaras dieviete, turot lauru vainagu. Zemāk ir redzams ziemas sporta veidu aprīkojums – slida, slēpe, nūja, kamanas un uzraksts "GARMISCH-PARTENKIRCHEN". Reversā – olimpiskie apli un uzraksts "IV OLYMPISCHE WINTERSPIELE 1936".			
1948	Sanktmorica	Šveice	Ø 60 mm
Aversā – starp divām sniegpārslām – uzraksts "Vmes JEUX OLYMPIQUES D'HIVER ST.-MORITZ 1948". Reversā – attēlota roka, kas tur liesmojošu olimpisko lāpu. Aiz tās atrodas pieci olimpiskie apli, ko ieskauj sešas sniegpārsļas. Augšpusē puslokā ir iegravēts olimpiskais moto "CITIUS ALTIUS FORTIUS".			
1952	Oslo	Norvēģija	Ø 70 mm
Aversā – olimpiskie apli, virs tiem – olimpiskā lāpa. Fonā – uzraksts grieķu valodā "ΟΛΥΜΠΙΑ". Apakšā – olimpiskais moto "CITIUS ALTIUS FORTIUS". Medaļas augšpusē uzraksts "JEUX OLYMPIQUES". Reversā – Oslo rātsnama piktogramma un trīs sniegpārsļas papildina uzraksts "DE VI OLYMPISCHE WINTERLEKER OSLO 1952".			
1956	Kortina d'Ampeco	Itālija	Ø 60 mm 70 mm
Aversā – attēlota sievietes galva, ko vainago pieci apli. Priekšplānā – olimpiskā liesma. Uzraksts "VII GIOCHI OLIMPICI INVERNALI". Reversā – Pomagagnona kalns, viens no galvenajiem spēļu simboliem, ko vainago sniega kristāli. Uzraksts "CITIUS ALTIUS FORTIUS. CORTINA 1956".			
1960	Skvovelijs	ASV	Ø 55 mm
Aversā – jaunas sievietes un vīrieša profils, kas simbolizē Amerikas un pasaules jaunatni. Uzraksts "VIII OLYMPIC-WINTER GAMES". Reversā – olimpiskie apli un moto "CITIUS-ALTIUS-FORTIUS" augšpusē. Apakšējās puses vidū esošā vieta tika paredzēta sporta veida nosaukumam saskaņā ar tolaik spēkā esošajiem jaunajiem Olimpiskās hartas noteikumiem.			
1964	Insbruka	Austrija	Ø 70 mm
Aversā – iespaidīga Alpu ainava, ko ieskauj uzraksts "INNSBRUCK 1964". Pirmo reizi uz medaļas kalna pakājē parādījās disciplīnas nosaukums. Reversā – oficiālā emblēma ar Insbrukas pilsētas ģerboni, kas savienota ar olimpiskajiem apliem, un uzraksts "IX – OLYMPISCHE WINTERSPIELE".			
1968	Grenoble	Francija	Ø 60 mm
Pirmo reizi olimpisko spēļu vēsturē katrai disciplīnai tika izgatavota sava medaļa. Aversā – oficiālā emblēma, ko veidojis Rodžers Ekofons, ar uzrakstu: "XEME JEUX OLYMPIQUES D'HIVER GRENOBLE 1968". Reversā – attiecīgās disciplīnas piktogramma.			

1972	Saporo	Japāna	Ø 60 mm
------	--------	--------	---------

Aversā – dažas reljefas līnijas attēlo mīkstu, pūkainu sniegu, kā arī asu, smailu ledu, kas atgādina tipisku japāņu miera un klusuma ainu.
Reversā – uzraksts "XI OLYMPIC WINTER GAMES SAPPORO'72" (arī japāņu valodā) un spēļu oficiālā emblēma.

1976	Insbruka	Austrija	Ø 72 mm
------	----------	----------	---------

Aversā – spēļu emblēma (tāda pati kā 1964. gada spēlēm), kas sastāv no olimpiskajiem apliem un pilsētas ģerboņa, kurā attēlots tilts uz Innas ielas, kas devis nosaukumu Insbrukas pilsētai. Gadsimtiem ilgi šis tilts ir bijis saikne starp vecpilsētu un Hetingas rajonu. Tas simbolizē draudzību un pasaules tautu vienotību. Uzraksts "XII OLYMPISCHE WINTERSPIELE INNSBRUCK 1976".
Reversā – Bergizelas slēpošanas kūrorts ar Alpiem fonā un olimpisko liesmu priekšplānā.

1980	Leikplesida	ASV	Ø 80 mm
------	-------------	-----	---------

Aversā – roka tur olimpisko lāpu uz kalnu fona kopā ar olimpiskajiem apliem un uzrakstu "XIII OLYMPIC WINTER GAMES".
Reversā – priedes zars ar čiekuriem, spēļu emblēma un uzraksts "LAKE PLACID 1980".

Latvijas sportisti: 1. Vera Zozuļa – zelts kamaniņu sportā. 2. Helmutis Balderis – sudrabs hokejā PSRS komandas sastāvā. 3. Ingrida Amantova – bronza kamaniņu sportā.

1984	Sarajeva	Dienvidslāvija	Ø 71 mm
------	----------	----------------	---------

Aversā – spēļu emblēma – stilizēta sniegpārslina ar olimpiskajiem apliem un uzraksts "XIV ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE SARAJEVO 1984".
Reversā – stilizēta sportista galva ar lauru vainagu.

Latvijas sportists: Zintis Ekmanis – bronza bobslejā (divniekos).

1988	Kalgari	Kanāda	Ø 69 mm
------	---------	--------	---------

Aversā – emblēma un uzraksts "XVes Jeux Olympiques d'hiver 1988".
Reversā – sportista profils ar olīvzaru vainagu un pamatiedzīvotāja galvassegu, kas veidota no slēpošanas nūjām, slēpēm, slidu asmeņiem, hokeja nūjas, kamanām un šautenes.

Latvijas sportisti: 1. Jānis Ķipurs – zelts bobslejā (divniekos) un bronza (četriniekos). 2. Vitālijs Samoilovs – zelts hokejā PSRS komandas sastāvā. 3. Guntis Osis – bronza bobslejā (četriniekos). 4. Juris Tone – bronza bobslejā (četriniekos).

1992	Albēvila	Francija	Ø 92 mm
------	----------	----------	---------

Aversā – priekšplānā – pieci olimpiskie apli, bet fonā: ieleja, lai radītu perspektīvas sajūtu. Zelts, sudrabs un bronza tika izmantoti kristāla ietvaram, veidojot medaļas apmali, uz kuras daļām tika iegravēti stilizēti lauru zars ar uzrakstiem franču un angļu valodā "ALBERTVILLE 92 XVIes JEUX OLYMPIQUES D'HIVER – XVI OLYMPIC WINTER GAMES".

Reversā – caurspīdīgā kristālā iegravēts dekoratīvs motīvs. Līnijas stiklā simbolizēja kalnus.

1994	Lillehammere	Norvēģija	Ø 78 mm
------	--------------	-----------	---------

Medaļas veidotas no sparagmīta, Oppdals reģiona akmens paveida. Materiāla izvēle akcentēja saikni ar rīkotājvalsts dabas resursiem. Akmens malu apņēma tradicionālais zelta, sudraba vai bronzas metāla ietvars.

Aversā – uz sniegpārslu fona – Lillehammeres olimpisko spēļu emblēma.

Reversā – konkrētā sporta veida piktogramma.

1998	Nagano	Japāna	Ø 80 mm
------	--------	--------	---------

Aversā – uzlecoša saule, kas veidota Maki-e tehnikā. To ieskāva olīvkokā zari, un tajā iekļauta Nagano olimpisko spēļu emblēma, kas veidota emaljas tehnikā.

Reversā – tā bija lakota, un tajā attēlota spēļu emblēma Maki-e tehnikā, kā arī saule, kas lec virs Šinšu kalniem.

2002	Soltleiksitija	ASV	Ø 85 mm
------	----------------	-----	---------

Medaļas pēc formas tika veidotas kā upes akmeņi, kas atrodami Jūtas strautes un upēs. Katra medaļa tika apstrādāta ar rokām, padarot katru nedaudz atšķirīgu – tāpat kā akmeņus, ko veidojis ūdens un vējš.

Aversā – sportists, kurš izlaužas no liesmām, nesot lāpu. Šis attēls simbolizēja cilvēka gara izturību un spēku iedvesmot, liekot domāt par uzvaru pēc grūtībām. Attēloti arī olimpiskie apli, nostiprinot sportista tēlu. 2002. gada spēļu moto "Iedez iekšējo uguni" tika iegravēts uz medaļas, pirmo reizi iekļaujot organizācijas komitejas redzējumu.

Reversā – grieķu uzvaras dieviete Nike, turot rokā nelielu uzvaras lāpu, kas atgādina olīvzaru vainagu, kādu pasniedza uzvarētājam antīkajās olimpiskajās spēlēs. Uz medaļām attēlots arī sporta veids; tika izveidoti 16 dažādi dizaini.

2006	Turīna	Itālija	Ø 107 mm
------	--------	---------	----------

Medaļas bija apaļas ar tukšu apļveida caurumu vidū, kas attēlo laukumu – centrālo publisko pulcēšanās vietu Itālijā, iemiesojot spēļu sabiedrisko garu.

Aversā – spēļu grafiskie elementi.

Reversā – konkrēta sporta veida piktogramma.

Atšķirībā no iepriekšējām spēlēm medaļas lente netika piešūta, bet gan tika izvērtā cauri centrālajam caurumam.

Latvijas sportists: Mārtiņš Rubenis – bronza kamaniņu sportā.

2010	Vankūvera	Kanāda	Ø 100 mm
Pirmo reizi olimpisko spēļu vēsturē medaļas nebija plakanas, bet ar viļņveida virsmu. Šo dizainu iedvesmoja Vankūveras apgabala un Kanādas okeāna viļņi, sniega sanesumi un kalnu ainavas. Medaļās bija iekļauti Korinnas Hantas mākslas darbu fragmenti. Viņas dizaini bija balstīti uz diviem mākslas darbiem. Katrs medaļnieks saņēma arī zīda šalli ar galvenā mākslas darba apdruku, ļaujot viņam redzēt, kā viņa unikālais medaļas dizains ir saistīts ar lielāku mākslas darbu un citu sportistu saņemtajām medaļām.			

Latvijas sportisti: 1. **Martins Dukurs** – sudrabs skeletonā. 2. **Andris Šics** – sudrabs kamaniņu sportā (divniekos). 3. **Juris Šics** – sudrabs kamaniņu sportā (divniekos).

2014	Soči	Krievija	Ø 100 mm
Medaļu dizaina galvenā koncepcija bija "raibā sega" no brillantiem, kas simbolizēja Krievijas Federācijas daudzveidīgās kultūras un etniskās grupas. Medaļu mērķis – attēlot Soču ainavu, ar saules zelta stariem, kas atspoguļojas caur sniegotu kalnu virsotņu prizmu uz Melnās jūras piekrastes smilšainajām pludmalēm. Medaļas tika izgatavotas no metāla un polikarbonāta kombinācijas. Aversā – olimpiskie apli. Reversā – spēļu nosaukums angļu valodā un logo. Medaļas malā iegravēts spēļu oficiālais nosaukums "XXII OLYMPIC WINTER GAMES" krievu, angļu un franču valodā.			

Latvijas sportisti: 1. **Daumants Dreiškens** – zelts bobslejā (četriniekos) un bronza (divniekos). 2. **Oskars Melbārdis** – zelts bobslejā (četriniekos) un bronza (divniekos). 3. **Jānis Strenga** – zelts bobslejā (četriniekos). 4. **Arvis Vilkaste** – zelts bobslejā (četriniekos). 5. **Martins Dukurs** – sudrabs kamaniņu sportā (divniekos) un bronza (stafetē). 6. **Andris Šics** – sudrabs kamaniņu sportā (divniekos) un bronza (stafetē). 7. **Juris Šics** – sudrabs kamaniņu sportā (divniekos) un bronza (stafetē). 8. **Mārtiņš Rubenis** – bronza kamaniņu sportā (stafetē). 9. **Eliza Tīrums** – bronza kamaniņu sportā (stafetē).

2018	Phjončhana	Koreja	Ø 92,5 mm
Medaļas tekstūra atgādina koku stumbru virsmu. Korejiešu kultūrā koki simbolizē darbu un neatlaidību. Dizainā iekļauts <i>hangils</i> – korejiešu alfabēts un korejiešu kultūras pamats. Izmantota trīsdimensiju līdzskaņu sērija no <i>hangila</i>. Tie stiepjas pāri medaļu virsmai līdz malai, un, skatoties kopā, tie veido uzrakstu "Olympic Winter Games PyeongChang". Tas radija dinamiskas diagonālās līnijas, kas attēloja gan olimpisko spēļu vēsturi, gan sportistu apņēmību. Aversā – olimpiskie apli. Reversā – sporta veida piktogramma un spēļu emblēma. Medaļas lente arī bija nozīmīga, izgatavota no "Gapsa" – tradicionāla Dienvidkorejas auduma. Gaiši zili zaļā lente bija izšūta ar <i>hangila</i> rakstiem un citiem dizaina elementiem, kas attēloja Korejas smalko skaistumu.			

Latvijas sportisti: 1. **Oskars Melbārdis** – bronza bobslejā (divniekos). 2. **Jānis Strenga** – bronza bobslejā (divniekos).

2022	Pekina	Ķīna	Ø 92,5 mm
Dizains tika iedvesmots no seniem ķīniešu nefrīta koncentrisku aplu kuloņiem. Pieci apli dizainā simbolizē olimpisko garu, kas saved kopā cilvēkus un dalās ziemas spēļu krāšņumā. Medaļas tika veidotas klasiskā formā, un tās bija ieliekas, atspoguļojot tradicionālo nefrīta kulonu dizainu. Aversā – pieci olimpiskie apli un uzraksts "XXIV Olympic Winter Games Beijing 2022" kopā ar ledus, sniega un mākoņu rakstiem. Reversā – spēļu emblēma, ap to iegravēts pilns spēļu nosaukums ķīniešu valodā. Katra sporta veida nosaukums iegravēts ārējā aplī. Turklāt aplī ietvēra 24 punktus un lokus, kas atgādināja senu astronomisko karti, simbolizējot plašo zvaigžņoto debesi, harmoniju starp cilvēci un dabu, kā arī sportistu ambīcijas. Medaļas lente izgatavota, izmantojot tradicionālo zīdātīņu zīda aušanas metodi. Tā bija sarkanā krāsā, kas saistīta ar Ķīnas pavasara festivālu, pauzot svētku vēlējumus sportistiem. Lente bija apdrukāta ar ledus un sniega rakstiem.			

Latvijas sportisti: 1. **Eliza Tīrums** – bronza kamaniņu sportā (stafetē). 2. **Kristers Aparjods** – bronza kamaniņu sportā (stafetē). 3. **Mārtiņš Bots** – bronza kamaniņu sportā (stafetē). 4. **Roberts Plūme** – bronza kamaniņu sportā (stafetē).

MILĀNAS / KORTĪNAS MEDAĻAS 2026

Diametrs: 80 mm
Biezums: 10 mm
Zelta medaļa: 506 g
Sudraba medaļa: 500 g
Bronzas medaļa: 420 g

TIKS PASNIEGTAS:

245 zelta, 245 sudraba un
 245 bronzas medaļas olimpiskajiem;
 137 zelta, 137 sudraba,
 137 bronzas medaļas paralimpiskajiem.

KOPĀ 1146 MEDAĻAS

Antra GULBE

LOA viceprezidente,
RSU LSPA asoc. profesore

XX ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES TURĪNĀ (2006)

XX ziemas olimpiskās spēles notika Turīnā (Torino), Itālijā no 2006. gada 10. līdz 26. februārim. Šī bija otrā reize, kad Itālijā tika rīkotas ziemas olimpiskās spēles – pirmo reizi tas notika 1956. gadā Kortīnā d'Ampeco, bet 1960. gadā Romā notika XVII Olimpiādes spēles.

Starptautiskā Olimpiskā komiteja Turīnu izvēlējās 1999. gadā, pārspējot citas kandidātpilsētas – Sjonu (Šveice), Helsinkus (Somija), Popradu (Slovākija), Zakopani (Polija) un Klāgenfurti (Austrija).

Mole Antonelliana – arhitekta Alesandro Antonelli ēka sākotnēji tika iecerēta kā sinagoga. 1889. gadā tā bija augstākā (167,5 metri) ķieģeļu ēka Eiropā. Turīnas pilsētas simbols un nacionālās vienotības pieminēklis.

Pēc ideģšanas Olimpijā stafetes liesma tika nogādāta Atēnās un pēc tam – Romā, kur sākās stafetes posms Itālijā. Tā ietvēra posmus kaimiņvalstīs, tostarp, – bijušajās ziemas olimpisko spēļu rīkotājpilsētās **Albērvilā** un **Grenoblē** Francijā.

2006. gada ziemas olimpisko spēļu emblēma attēlo nepārprotamo Mole Antonelliana siluetu. Tas ir pārveidots par kalnu starp ledus kristāliem, kur baltais sniegs satiekas ar zilajām debesīm. Kristāli savienojas, veidojot jauno tehnoloģiju tiklu un tautu mūžīgo olimpisko kopības garu.

Stefano Baldini, 2004. gada Atēnu Olimpiādes spēļu olimpiskais čempions maratonā, bija pirmais lāpas nesējs. Pēc tam liesma ceļoja pa Itāliju, jo īpaši šķērsojot divas pilsētas, kas jau bija rīkojušas spēles: **Kortīnu d'Ampeco** un **Romu**.

Kad liesma apstājās Kortīnā d'Ampeco, bija apriņķēti tieši 50 gadi kopš VII ziemas olimpiskajām spēlēm. Lāpu olimpiskajā stadionā ienesa trīskārtējais olimpiskais čempions slēpošanā **Alberto Tomba** un nodeva to četriem biatlonistiem – Itālijas distanču slēpošanas 4 x 10 km stafetes komandas dalībniekiem, kuri 1994. gadā Lillehammerē izcīnīja zelta medaļas. Viņi savukārt

lāpu nodeva 1976. gada divkārtējam olimpiskajam čempionam kalnu slēpošanā **Pjero Grosam**, kuram sekoja priekšpēdējā lāpas nesēja **Debora Kompanjoni** – trīskārtēja olimpiskā čempione kalnu slēpošanā – 1992., 1994. un 1998. gadā. 57 metrus augsto lielo lāpu, kas ir augstākā spēļu vēsturē, iededzināja **Stefānija Belmondo** – Itālijas distanču slēpošanas leģenda – dalība 1988., 1992., 1994. un 2002. gada ziemas olimpiskajās spēlēs; zelta, sudraba un bronzas medaļa Albērvilā 1992. gadā; divas bronzas medaļas Lillehammerē 1994. gadā; sudraba un bronzas medaļas Nagano 1998. gadā; zelta, sudraba un bronzas medaļas – Soltleiksitijā 2002. gadā.

Būt par Turīnas ziemas olimpisko spēļu lāpnesi (bijušo LOK prezidentu 1988–2004) LOK Goda prezidentu Vilni Baltiņu uzaicināja par īpašiem nopelniem olimpisko ideālu popularizēšanā un olimpiskās kustības attīstīšanā Latvijā. 2005. gada 8. decembrī Romā, netālu no Vatikāna Vilnis Baltiņš šajā stafetē skrēja ar 31. kārtas numuru.

Dženovā olimpiskās lāpas stafetē pārstāvēja vēl divi lāpneši no Latvijas – Banku augstskolas students Māris Čīma un jaunais biatlonists Krists Eiduks.

Šī bija jau otrā reize valsts pastāvēšanas vēsturē, kad olimpiskās lāpas stafetē piedalījās Latvijas pārstāvji. Pirmais Latvijas lāpnesis bija Mārtiņš Zemītis, kurš pārstāvēja Latviju olimpiskās lāpas stafetē pirms XXV Olimpiādes spēlēm Barselonā 1992. gadā.

LĀPAS IEDEĢŠANA: 2005. gada 27. novembris, Olimpija (Grieķija).

LIELĀS LĀPAS IEDEĢŠANA: 2006. gada 10. februāris, Olimpiskais stadions, Turīna (Itālija).

LĀPU NESĒJU SKAITS: 534 – Grieķijā, 10 001 – Itālijā.

ATTĀLUMS: 2006 km – Grieķijā; 11 300 km – Itālijā.

APMEKLĒTĀS VALSTIS: Grieķija, Itālija, Vatikāns, Sanmarīno, Slovēnija, Austrija, Šveice, Francija.

Uz lāpas uzraksts "Torino 2006", kā arī spēļu emblēma un olimpiskie apli. Izmantojot tehnoloģiju, kuras pamatā ir iekšdedzes sistēma, liesma, nevis izplūda no cauruma augšpusē, bet apņēma daļu lāpas korpusa, radot iespaidu, ka pats metāls deg. Mērķis bija no jauna interpretēt tradicionālo koka lāpu. Lāpas forma atgādināja slēpes priekšgalu un pieminekli, kas ir Turīnas simbols: Mole Antonelliana.

Lāpas stafete

Lāpas garums: 77 cm.

Lāpas svars: 2,85 kg.

Sastāvs: alumīnijs, plastmasa, tērauds un varš.

Degmaisījums: 40% – propilēna un 60% – butāna.

Lāpas degšanas laiks: ~ 15 minūtes.

Dizainers/Ražotājs: Pininfarina.

Lāpai tika piešķirta "Lorenzo il Magnifico" balva, kas ir augstākā balva Florences laikmetīgās mākslas biennālē.

Spēļu atklāšanas ceremonijā *Stadio Olimpico di Torino* vairāk nekā 35 000 skatītāju klātbūtnē tika sveikti **2508 sportisti no 80 valstīm** (12 no tām piedalījās visās ziemas olimpiskajās spēlēs). Spēles bija atgriezušās Itālijā pēc 50 gadu pārtraukuma un fascinēja ar krāšņo atklāšanas ceremoniju, kurā uzstājās Sofija Lorēna, Lučāno Pavaroti, Joko Ono un citas pasaules mūzikas zvaigznes. Atklāšanā neizpalika arī spilgts ieskats valsts vēsturē – no Dantes "Dievišķās komēdijas" līdz "Ferrari" automašīnas iebraukšanai stadionā.

Spēles oficiāli atklāja Itālijas prezidents Karlo Adzeljo Čampi. Līdzās Starptautiskās Olimpiskās komitejas prezidentam Žakam Rogem un SOK locekļiem klāt bija daudzas augsta ranga amatpersonas, kas saistītas ar olimpisko kustību (tostarp, – 13 pasaules valstu līderi un divas pirmās lēdijas).

Aktualizējot dzimumu vienlīdzības jautājumu sportā, šajās spēlēs karogu stadionā ienesa astoņas sievietes:

Sofija Lorēna – Itālijā dzimusī aktrise, šo spēļu ceremoniju patronese;

Izabella Aljende – Čīles rakstniece;

Navala El Mutavakela – SOK locekle no Marokas, pirmā musulmaņu sievietē – olimpiskā čempione 400 m barjerskrējienā 1984. gada Olimpiādes spēlēs Losandželosā;

Sūzena Sarandona – ASV aktrise un politiskā aktiviste;

Vangari Maatai – Nobela prēmijas laureāte un Kenijas Zaļās jostas kustības dibinātāja;

Manuela Di Čenta – itāliete, septiņkārtēja olimpiskā čempione distanču slēpošanā;

Marija de Lurdesa Mutola – olimpiskā čempione no Mozambikas 800 m skrējienā 2000. gada Olimpiādes spēlēs Sidnejā;

Somalija Mama – Kambodžas cilvēktiesību aktiviste.

Karogu gājienu pavadīja Džuzepes Verdi "Triumfa maršs" no operas "Aida".

Pēc tam olimpiskais karogs tika nodots astoņiem Itālijas kājnieku vienības "Alpini" dalībniekiem, kuri pacēla karogu, skanot Olimpiskajai himnai.

Itāļu slēpotājs **Džordžo Roka** visu sportistu vārdā no tribīnes nolasīja olimpisko zvērestu, kam sekoja Starptautiskās Slidošanas savienības pārstāvis **Fabio Bjanketi (Bianchetti)**, kurš nolasīja zvērestu visu tiesnešu vārdā.

Spēļu moto bija "**Passion lives here**" ("Kaisle dzīvo šeit"), kas simbolizēja Itālijas radošo garu un dzīvesprieku.

2026. gada ziemas olimpiskajās spēlēs bija divas norises vietas:

✎ **Turinā** – daīslidošana, hokejs, ātrslidošana, kērlings;

✎ **Alpu reģionā** (*Sestriere, Cesana, Bardonecchia, Sauze d'Oulx*) – slēpošana, kalnu slēpošanas disciplīnas, bobslejs un kamaniņas.

Pirms spēlēm Itālijas televīzijas kanālos tika pārraidīta multfilma ar 52 vienu minūti ilgām epizodēm. Katrā epizodē tika aplūkota kāda ar olimpismu saistīta tēma: vērtības, teritorija, sports.

REZULTĀTI

2006. gada Turinas ziemas olimpiskās spēles iezīmējās ar vairākām sensācijām un jauniem čempioniem.

Latvija izcīnīja **vienu sudraba medaļu** – **Mārtiņš Rubenis** kamaniņu sportā kļuva par **pirmo neatkarīgās Latvijas olimpisko medaļnieku ziemas olimpiskajās spēlēs**.

Latvijas delegācijā, kuras karogu atklāšanas ceremonijā nesa hokeja izlases vārtsargs **Artūrs Irbe**, bija 58 sportisti, piesakot savu dalību astoņos sporta veidos.

Atklāšanas ceremonija Turinā, 2006. gads.

Latvijas sportisti astoņas reizes spēja iekļūt labāko desmitniekā. Viens no mūsu galvenajiem favorītiem biatlonā, kurš nesa Latvijas karogu noslēguma ceremonijā, **Ilmārs Bricis** izcīnīja ceturto vietu. **Madarai Līdumai** – desmitā vieta 15 kilometru distancē; bobslejā **Jāņa Miņina** divnieks – sestais, četrinieks – desmitais; kamaniņu sportā **Annai Orlovai** savās piektajās spēlēs – septītā vieta, tāpat kā **brāļiem Andrim un Jurim Šiciem**; arī debitants **Martins Dukurs** skeletonā ar tēva Daiņa un brāļa Tomasa atbalstu šeit bija septītais. Latvijas hokeja izlase ierindojās 12. vietā.

Pa labi - Mārtiņš Rubenis.

Turīnas ziemas olimpiskajās spēlēs medaļas izcīnīja 26 valstu sportisti, kas bija lielākais godalgas izcīnījušo valstu skaits olimpisko spēļu vēsturē.

FAKTI

#1

Pirmo reizi spēļu programmā tika iekļauts **snovborda kross**.

#2

Spēļu laikā tika izmantoti **modernākie laika mērišanas un drošības risinājumi**.

#3

Turīnas spēles ieviesa **ekoloģiski draudzīgas infrastruktūras ideju** – tika uzbūvēti energoefektīvi sporta objekti, daudzi no kuriem tiek izmantoti joprojām.

#4

Daudzi sporta objekti (piemēram, **Palasport Olimpico** un **Lingotto** ledus halle) tiek izmantoti **sportam, koncertiem un izstādēm**.

#5

Spēles veicināja **ziemas tūrisma un sporta attīstību Ziemeļitālijā**, īpaši – Alpu reģionos.

#6

Tās bija arī **pagrieziens sieviešu sportā** – vairākas valstis pirmo reizi sūtīja sieviešu komandas uz ziemas spēlēm.

MEDAĻAS no līdz šim redzētajām atšķīrās ar apli vidū, caur kuru izvērtā lente, ko ierasti iestiprināja medaļas augšpusē. Medaļas aversā atainota spēļu emblēma un Itālijas pilsētu slavenākie laukumi, reversā – attiecīgā sporta veida piktoграмма.

Dario Kvatrīni, kurš radīja medaļu dizainu, tajā iekļāva Itālijas vēstures un tās formu un ražošanas tradīciju uzskatus, idejas un modeļus: apļus, senas monētas un rotājumus. Apļa risinājums ar vietu centrā savieno visas Turīnas spēļu pamattēmas un motīvus un iemieso 2006. gada Turīnas spēļu vadmotīvu: laukumu.

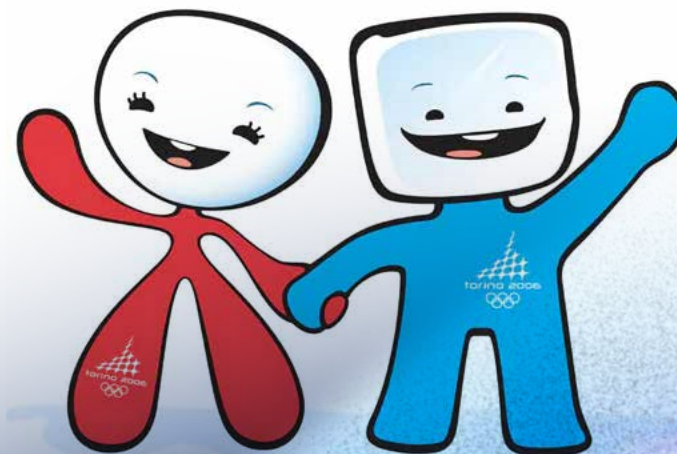
2006. gada ziemas olimpisko spēļu medaļa ir apaļa, līdzīgi kā olimpiskie apli vai simbolisks uzvaras gredzens, un ar savu atvērto vietu centrā tā atklāj vietu, kur pukst sirds, kas ir pašas dzīvības simbols. Lai izceltu medaļas trīsdimensiju īpašības, tās virsma tika izgatavota, izmantojot pilnas un tukšas vietas ar spīdīgām un matētām tekstūrām. Medaļa ir pilnīga tikai tad, kad tā karājas sportista kaklā, guļ uz krūtīm, apņemot un atklājot zonu ap sirdi un pievēršot uzmanību sportista vitālajai enerģijai un cilvēciskajām emocijām.

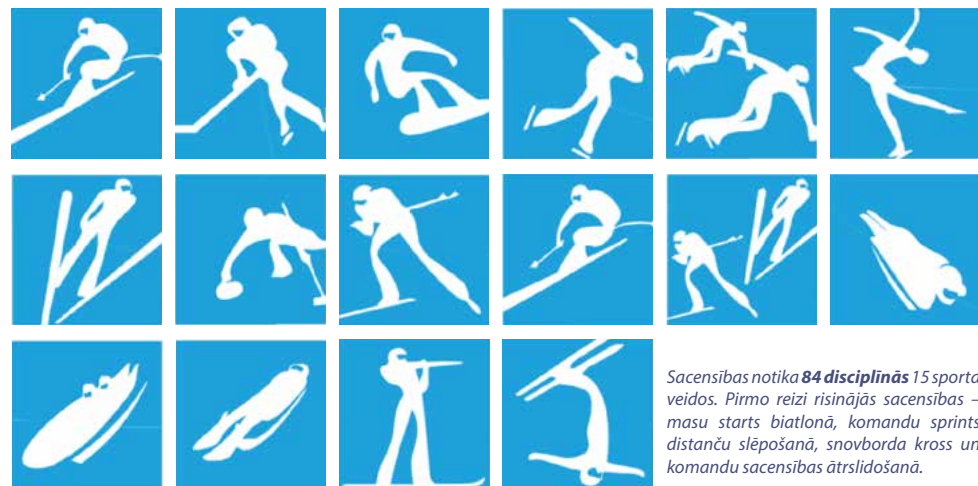
TALISMANI

Turīnas spēles līdzjutējiem un dalībniekiem atmiņā paliks ne tikai ar rezultātiem, bet arī ar oriģinālajiem talismaniem – sniega piku **NEVI** un neizkausējamo ledus kubu **GLIZU**, kurus izveidojis 38 gadus vecais portugāļu dizainers Pedru Albuquerque. Viņš uzvarēja konkursā, kuram tika iesniegti 237 piedāvājumi.

Itāļu valodā “neve” nozīmē – sniegs, un “gliz” nozīmē – ledus.

Kopā tie atspoguļo pamatelementus, kas nepieciešami veiksmīgām ziemas spēlēm, un iemieso ziemas sporta veidus. Neve ar plūstošām un noapaļotām kontūrām ir saistīta ar kustību harmoniju un eleganci. Tā ir ģērbusies sarkanā tērpā. Gliza leņķiskās un gludās formas atgādina par sportistu spēku. Tas valkā zilu tērpu. Pēc dizainera domām, ideju rosināja ūdens spēja iegūt dažādas neticamas formas, pārvēršoties sniegā un ledū.

Sacensības notika **84 disciplinās** 15 sporta veidos. Pirmo reizi risinājās sacensības – masu starts biatlonā, komandu sprints distanču slēpošanā, snovborda kross un komandu sacensības ātrsliidošanā.

BIĻETES

Pirmo reizi olimpisko spēļu vēsturē ieejas kartes nav līdzīgas cita citai – attēls atšķiras atkarībā no sporta veida; katrai olimpiskajai disciplīnai ir savs neatkārtojams veidols. Biļetes ir arī labi nodrošinātas pret iespējamo viltošanu – katrai no tām ir 14 aizsargpapkāpju, dažas no tām tiek turētas pilnīgā slepenībā.

Noslēguma ceremonijā olimpiskajā stadionā tika pasniegtas medaļas distanču slēpošanā vīriešiem 50 km brīvajā distancē, kas bija vienas no pēdējām sacensībām. Jaunajā ziemas olimpisko spēļu noslēguma ceremonijā praksē medaļas šajā distancē tika pasniegtas ceremonijas laikā līdzīgi tam, kā medaļas vīriešu maratonā tiek pasniegtas Olimpiādes spēļu noslēguma ceremonijās. Zelta medaļu bijusī olimpiete un pašreizējā SOK locekle Manuela Di Čenta pasniedza savam brālim Džordžo Di Čentam.

Olimpiskais karogs tika nodots nākamajam – XXI ziemas olimpisko spēļu rīkotājpilsētai – Vankūveras mēram Semam Salivanam. Karogs nākamajos četrus gadus tika glabāts Vankūveras rātsnamā, lai 2010. gada februārī pasaules labākos sportistus sveiktu Kanādā. Pirmo reizi karoga ceremonija ziemas olimpiskajās spēlēs notika 1952. gadā Oslo.

Spēles oficiāli noslēdza Starptautiskās Olimpiskās komitejas prezidents **Žaks Roge**, nosaucot tās par “lieliskām”.

Noslēguma ceremonija sākās ar teatralizētu muzikālu priekšnesumu, kurā piedalījās arī Latvijas mākslinieki – akrobātu grupa “Aerodium”, sniedzot lielisku priekšnesumu, izmantojot vēja tuneli. Latvijas mākslinieki tiesības piedalīties ziemas olimpisko spēļu noslēguma ceremonijā ieguva, uzvarot starptautiskā konkursā.

“Aerodium” atbalsta personāls un gaisa akrobāti: Guntis Šefers, Ivars Beitāns, Kristaps Turauskis, Ingus Augstkalns, Reinis Rūtentāls, Jevgēnijs Kolosovs, Daiga Martiševska, Sandra Meņšikova, Igors Zvjagins, Normunds Zandbergs, Zintis Turauskis.

Antra GULBE

LOA viceprezidente,
RSU LSPA asoc. profesore

MĀRTIŅŠ RUBENIS – SPORTISTS, TRENERIS UN INOVATORS LATVIJAS KAMANIŅU SPORTĀ

Mārtiņš Rubenis ir viens no izcilākajiem un daudzpusīgākajiem Latvijas ziemas sporta pārstāvjiem. Kā kamaniņbraucējs viņš sevi pierādījis ne tikai sporta trasēs, bet arī kā treneris, kamanu konstrukciju speciālists un pat mūziķis. Mārtiņš Rubenis ir viens no svarīgākajām personībām, kuru darbība būtiski ietekmējusi kamaniņu sporta attīstību Latvijā, padarot to par vienu no mūsu valsts veiksmīgākajiem un atpazīstamākajiem ziemas sporta veidiem. Viņa karjera ir spilgts piemērs tam, kā profesionāls sportists var kļūt par nozīmīgu inovatoru un sabiedriski aktīvu personību, apliecinot, ka sporta attīstība balstās ne tikai uz individuālajiem sasniegumiem, bet arī uz ieguldījumu nākotnē.

Mārtiņa Rubeņa ieguldījums ir mērāms ne tikai medaļās, bet arī zināšanās, inovācijās un darbā ar sportistu nākamo paaudzi. Viņš ir uzskatāms par rādītāju, ka īsts sporta profesionālis ir cilvēks, kurš spēj ne vien izcīnīt uzvaras, bet arī radīt vidi, kurā uzvaras var sasniegt citi.

Mārtiņš Rubenis ir būtiski ietekmējis Latvijas kamaniņu sporta attīstības gaitu, un viņa darbs vēl ilgi būs klātesošs mūsu sportistu nākotnes panākumos. Viņa karjera ir iedvesmojošs piemērs neatlaidībai, profesionalitātei un radošai pieejai gan sportā, gan dzīvē.

SPORTISKĀ KARJERA – DIVKĀRTĒJS OLIMPISKAIS MEDAĻNIEKS

Mārtiņa Rubeņa profesionālā karjera kamaniņu sportā sākās jaunībā, un jau drīz vien viņš pierādīja, ka ir viens no savas paaudzes talantīgākajiem sportistiem. Pasaules līmeņa sacensībās viņš debitēja 1990. gadu beigās un ātri vien kļuva par stabilu Latvijas izlases pamatsastāva dalībnieku.

Viņa lielākais sasniegums ir **Turīnas ziemas olimpiskajās spēlēs izcīnītā bronzas medaļa 2006. gadā**, kas kļuva par pirmo individuālo olimpisko godalgu Latvijas kamaniņu sporta vēsturē. Šis panākums ne tikai stiprināja paša sportista reputāciju starptautiskajā arēnā, bet arī būtiski

ki palielināja sabiedrības interesi par kamaniņu sportu Latvijā. Pierādīja, ka arī maza valsts ar ierobežotiem resursiem var gūt panākumus pasaules augstākajā līmenī.

"Man svarīgākais bija nevis medaļa, bet tas, ka Latvija kļuva redzama."

Kad tu stāvi uz pjedestāla un skan mūsu himna, saproti – tas ir par visiem mums."

Mārtiņš Rubenis,
pēc Turīnas olimpiskajām spēlēm, 2006.

Karjeras laikā Mārtiņš Rubenis piedalījās vēl četrās ziemas olimpiskajās spēlēs:

- ✎ 1998. gadā Nagano (14. vieta);
- ✎ 2002. gadā Soltleiksitijā (izstājās);
- ✎ 2010. gadā Vankūverā (11. vieta);
- ✎ 2014. gadā Sočos (jaukto komandu stafetē – **bronzas medaļa** kopā ar Elīzu Tīrumu un brāļiem Andri un Juri Šiciem).

No kreisās: Eliza Tīrums, Juris Šics, Mārtiņš Rubenis un Andris Šics.

Pasaules un Eiropas čempionātos un Pasaules kausu izcīņas sacensībās regulāri sasniegta augstus rezultātus un pārstāvēja Latviju ar profesionālu stabilitāti un pārliecinošu sacensību garu; bija pazīstams ar teicamu tehnisko izpildījumu, precīzu trases lasīšanu un spēju saglabāt augstu sportisko formu vairāk nekā 16 gadu garumā.

TEHNISKAIS INOVATORS – PAŠIEM SAVAS KAMANAS

Pēc aktīvās sportista karjeras noslēguma Mārtiņš Rubenis pievērsās tehniskajai pusei – kamanu konstrukcijai un aerodinamikai. Šajā jomā viņš ieguva ļoti augstu reputāciju un kļuva par daļu no Latvijas izlases tehniskā personāla, kur viņa uzdevums bija izstrādāt un pilnveidot kamanas.

Viņš aktīvi strādā pie:

- ✎ kamanu materiālu un ģeometrijas uzlabošanas;
- ✎ slieču dizaina optimizācijas;
- ✎ aerodinamisko īpašību pilnveidošanas;
- ✎ sportistu individuālās tehnikas pielāgošanas tehniskajiem risinājumiem.

Mārtiņš Rubenis ir viens no cilvēkiem, kuru darbs palīdzēja Latvijai kļūt par vienu no spēcīgākajām un inovatīvākajām kamaniņu sporta valstīm pasaulē. Latvijas konstruktoru komanda, kurā viņš darbojas, tiek uzskatīta par vienu no progresīvākajām Starptautiskās Kamaniņu sporta federācijas aprītē.

DARBS TRENERU KOMANDĀ – JAUNĀS PAAUDZES SAGATAVOŠANA

Mārtiņa Rubeņa darbības svarīga sastāvdaļa ir darbs ar jaunajiem sportistiem. Kā treneris un tehniskais konsultants viņš ir palīdzējis attīstīties vairākiem mūsdienu Latvijas kamaniņu sporta līderiem; bijis iesaistīts treniņu metodikas uzlabošanā, starta tehnikas attīstībā un sportistu individuālajā sagatavošanā.

Viņa pieredze kā augsta līmeņa sportistam ļauj ne tikai mācīt sportistiem braukšanas tehniku, bet arī sniegt padziļinātu izpratni par psiholoģisko sagatavotību, sacensību dinamiku un profesionālu attieksmi pret sportu.

Mārtiņš Rubenis tiek uzskatīts par vienu no tiem treneriem un tehniskajiem ekspertiem, kuri palīdzējuši sagatavot jauno paaudzi: sportistus, kuri turpina nest Latvijas vārdu pasaulē.

POPULĀRA PERSONĪBA – NE TIKAI SPORTĀ

Mārtiņš Rubenis ir sabiedrībā pazīstams ne tikai kā sportists, bet arī kā mākslinieks un didžejs – viņš darbojas ar skatuves vārdu **DJ BETONS**. Šī radošā darbība palīdzējusi parādīt, ka profesionālais sports un māksla var pastāvēt līdzās, veidojot daudzpusīgu personību. Viņa tēla atpazīstamība ir būtiski palīdzējusi popularizēt kamaniņu sportu jauniešu vidū.

Mārtiņš Rubenis aktīvi piedalās publiskos pasākumos, vada meistarklases, intervijas un sportiska rakstura aktivitātes, kas veicina veselīgu dzīvesveidu un jauniešu interesi par ziemas sporta veidiem. Piedalījies festivāla "LAMPA" diskusijā "Sports kā vide, kurā attīstīt tehnoloģijas, infrastruktūru un kompetences, radot augstu pievienoto vērtību tautsaimniecībai".

Viņš ir spilgts piemērs tam, ka sportista karjera nebeidzas pēc pēdējā brauciena trasē – tā var turpināties un nest vēl plašāku pienesumu valstij un sava sporta veida attīstībai.

MĀRTIŅA HOBIJI – KĀ PAŠIZPAUSME

- Viens no zināmākajiem Mārtiņa Rubeņa hobijiem ir mūzika. Tā viņam ir gan hobijs, gan kreatīva pašizpaušme.
- Jau karjeras laikā izcēlās ar interesi par metālapstrādi, konstrukciju veidošanu, mehāniku un tehniskām inovācijām. Šī interese pārauga profesionālā darbībā, veidojot kamanas Latvijas izlasei, bet vienlaikus tā ir arī īsts hobijs – darboties darbnīcā, eksperimentēt ar materiāliem un jaunām tehniskām idejām.
- Regulāri nodarbojas ar kalnu riteņbraukšanu, skriešanu. Tā ir gan veselības saglabāšana, gan kā dinamiska atpūta no profesionālā darba. Viņam interesē dabiskās ārstēšanas

metodes, ķermeņa pašregulācijas procesi, dažādi labsajūtas un atveseļošanās koncepti, – daļa no viņa personiskā dzīvesveida un filozofijas.

- Daba ir viņa enerģijas avots, – pārgājieni un atpūta dabā.

LĪDZ OLIMPISKAJAI MEDĀLAI DOLOMĪTU KALNOS – 1445 METRI...

2026. gada ziemas olimpisko spēļu sacensības notiks jaunā 16 virāžu trasē, kuras absolūtais garums ir 1749 metri; sacensību trases garums – 1445 metri.

Sportisti, raksturojot jauno Kortīnas trasi, atzīmē: "ne tā ātrākā trase pasaulē, ne pati sarežģītākā, bet ar savām īpatnībām un specifiku – tā vairākkārt vijas uz augšu, tad atkal uz leju, bet pats sākums ir gana lēzens; tas nozīmē, ka katra kļūda trases augšdaļā maksās daudz vairāk, jo vēl nav sasniegts liels ātrums."

Gatavojoties četrgades svarīgākajām sacensībām, daudz tiek strādāts arī pie tehnikas pilnveidošanas. Mārtiņš Rubenis atzīmē: "Darbs tehnikas jomā nekad nebeidzas, jo arī konkurenti visu laiku strādā pie uzlabojumiem. Ja neturpināsim attīstīties, ar pagājušā vai aizpagājušā gada kamanām varam palikt pussolīti aiz konkurentiem. Mūsdienās tieši detaļas, ņemot talkā zinātnes sasniegumus, ir tās, kas trasē izšķir sekunžu tūkstošdaļas."

Filma "Loengrīns no Varka Kru" (2009) – radošs latviešu kamaniņu braucēja Mārtiņa Rubeņa portrets.

LATVIJAS KAMANIŅBRAUCĒJI RAKSTURO SAVU TRENERI MĀRTIŅU RUBENI:

Viņš ir treneris, kura skaļāku balss toni nav iespējams dzirdēt.

Viņš ir slidu guru un radoša, inovatīva personība.

Viņš ir treneris, kurš prot novērtēt sportistu centienus ārpus sporta.

Anda Upīte

Mans treneris Mārtiņš Rubenis ir cilvēks, kurš iedvesmo ne tikai ar savu profesionalitāti, bet arī ar sirdi un cilvēcīgumu. Viņš vienmēr zina, kā atrast istos vārdus – gan, lai motivētu, gan, lai mierīgi un pārliecinoši norādītu pareizo ceļu. Ar Mārtiņu pat šķietamās bezizejas situācijās rodas skaidrība un ticība, ka viss iespējams, ja vien tam pieiet ar pareizo attieksmi. Viņš ir prasīgs, bet taisnīgs, un viņa zināšanas un pieredze rada drošības sajūtu, ka katra rīcība, ko veicu, ir skaidri pamatota un mērķtiecīga. Es īpaši novērtēju viņa neizsīkstošo pacietību un to, cik ļoti viņam rūp cilvēki, ar kuriem viņš strādā. Dienas ar Mārtiņu nav tikai mācības sportā – tie ir iedvesmas un uzticības brīži, kas palīdz augt gan sportā, gan dzīvē.

Kristers Aparjods

Treners Mārtiņš ir cilvēks, kuram ir citādāka uztvere uz lietām, sava pieeja, savs skatījums, viņa dzīves ritms ir citādāks nekā mums, un, lai spētu komunicēt, tev ir jābūt tam, kurš pielāgosies viņa ritmam, lai spētu sadarboties un lai lietas ritētu uz priekšu.

Zane Kaluma

Mārtiņš ir liels perfekcionists un nekad neapstājas pie iesāktā, bet turpina attīstīties. Vienmēr mēģina izdarīt vairāk.

Kendija Aparjode

Mārtiņa Rubeņa novēlējums Latvijas sportistiem pirms olimpiskā starta Milānā/ Kortīnā: *Es ticu, ka nejaušības un netaisnības dzīvē nepastāv. Atcerieties, ka jūsu panākumu galvenā atslēga ir jūsu rokās un attieksmē pret to, ko un kā darāt. Savas medaļas ir jānopelna ar rūpīgi padarītu mājasdarbu, un jo īpaši, – ar tiem mazajiem papildu solīšiem ārpus savas komforta zonas, ko ik dienas veicat.*

**NOSKATIES
FILMU ŠEIT!**

Antra GULBE

LOA viceprezidente,
RSU LSPA asoc. profesore

2026. GADA ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES – MILĀNA/KORTĪNA D'AMPECO

XXV ziemas olimpiskās spēles 2026. gadā notiks Itālijā, divās pilsētās – Milānā un Kortīnā d'Ampeco. Itālija ziemas olimpiskās spēles rīkos trešo reizi; iepriekš – Kortīna d'Ampeco 1956. gadā un Turīna 2006. gadā.

Spēļu rīkošanas tiesības Milānai/Kortīnai d'Ampeco tiesības tika piešķirtas 2019. gada 24. jūnijā Starptautiskās Olimpiskās komitejas (SOK) 134. sesijā Lozannā, Šveicē. Balsojumā Itālijas kandidātūra saņēma 47 balsis, bet Stokholma/Åre (Zviedrija), kurā bija paredzēts, ka daļa sacensību notiktu arī Siguldā, Latvijā – 34 balsis.

Līdz ar to Milāna/Kortīna kļuva par vēsturē pirmajām divu pilsētu kopīgi rīkotajām ziemas olimpiskajām spēlēm, kuru moto ir **“Divas pilsētas, viens gars”**.

Spēles norisināsies no **2026. gada 6. līdz 22. februārim**.

Sacensības notiks **sešās vietās** visā Itālijā:

1. **Milāna** – atklāšanas ceremonija, hokejs, daiļslidošana
2. **Kortīna d'Ampeco** – kalnu slēpošana, kamanīņu sports, bobslejs, skeletons
3. **Bormio** – ātrslidošana un frīstaila disciplīnas
4. **Anterselva** – biatlons
5. **Livingo** – snovbords un frīstaila slēpošana
6. **Predaco-Tezero** – distanču slēpošana, tramplīnlēkšana un ziemeļu divcīņa

XXV ziemas olimpisko spēļu atklāšanas ceremonija notiks **San Siro stadionā Milānā** – slavenajā futbola stadionā, kas ir mājvieta Itālijas lielākajām futbola komandām **AC Milan un Inter Milan**.

Noslēguma ceremonija **2026. gada 22. februārī**

notiks **Arena di Verona** – romiešu amfiteātrī **Veronā**. Ceremonijā olimpiskais karogs tiks nodots **nākamajiem spēļu organizatoriem** – Francijas Alpiem.

2026. gada Milānas/Kortīnas spēlēs paredzēts piedalīties aptuveni **2900 sportistiem** no vairāk nekā **95 valstīm**.

Pirmo reizi SOK vēsturē **emblēmas** izvēle notika ar publisku balsojumu, kas pasvītro spēļu integratīvo un sabiedrības iekļaujošo raksturu. Milānas/Kortīnas 2026. gada ziemas olimpisko spēļu oficiālā emblēma “Futura” tika izvēlēta starp diviem variantiem (“Dado” un “Futura”). Emblēma “Futura” sabiedriskajā balsojumā ieguva 74% balsu, kļūstot par Milānas/Kortīnas – 2026 oficiālo simbolu.

Emblēma attēlo skaitli “26” (2026. gadu), uzzīmējot to **vienā nepārtrauktā vilcienā (single-stroke)**.

Šis “vienas trases” risinājums simbolizē **mazo žestu ietekmi**, – ideju, ka katrs akcents, katra kustība – lai cik maza – var būt ar lielu nozīmi.

- Emblēmas stils ir bērnišķīgs, un tās dizains radīts kā tīrs, vienkāršs žests.
- Emblēma atspoguļo trīs pamatvērtības: **sports, solidaritāte un ilgtspējība**.
- Olimpiskā versija tiek prezentēta **gaišā vai sudrabainā tonī**, lai uzsvērtu tīrību un eleganci.
- Paralimpiskā versija izmanto **gradientu krāsas** (sarkans, zils, zaļš), simbolizējot ziemeļblāzmu un paralimpisko spēļu simbolu “agitos” krāsas.

Starptautiskā Olimpiskā komiteja ir apstiprinājusi vairākas **jaunas disciplīnas**, kas paplašina spēļu programmu un veicina **dzimumu līdztiesību**:

- Skeletonā** tiks ieviestas jauktu komandu sacensības;
- Kamanīņu sportā** tiks iekļauta **sieviešu divvietīgo ekipāžu disciplīna**.

Šie papildinājumi veicina **vienlīdzīgu iespēju** principu un sievietēm nodrošina plašāku pārstāvētību ziemas sporta veidos.

Milānas/Kortīnas 2026. gada ziemas olimpisko un paralimpisko spēļu **piktogrammas** ir vizuāls sim-

bolu komplekts, kas attēlo katru sporta veidu (un disciplīnu) vienkāršotā, intuitīvā formā, kas viegli saprotama visiem – skatītājiem, sportistiem, oficiālajiem pārstāvjiem.

- Piktogrammas ir stilizētas, dinamiskas, ar brīvu līniju ritmu – tās nav striktas, figūras “atdzīvojas” kustības dimensijā.
- Ir radītas **16 piktogrammas** olimpiskajiem sporta veidiem.
- Paralimpiskajām disciplīnām ir atšķirīgas versijas – *para alpine skiing, para biathlon, para cross-country, para ice hockey, para snowboard un wheelchair curling*.

Piktogrammas kalpo šādām funkcijām:

1. **Orientēšanās** – palīdz skatītājiem, sportistiem un medijiem ātri saprast, kura disciplīna notiek konkrētajā vietā vai grafikā.
2. **Vienots vizuālais stils** – nodrošina vizuālo konsekvenzi visos spēļu elementos (plakāti, programmas, zīmes, ekrāni).
3. Simboliska vērtība – žestu un līniju izmantojums simbolizē kustību, radošumu un komunikāciju.

Pirmo reizi olimpiskajā programmā iekļauts **slēpošanas alpinisms** (angliski – *ski mountaineering*, bieži saīsināti – *skimo*) – ziemas sporta veids, kas apvieno kalnos kāpšanu un slēpošanu. Slēpošanas alpinisms ir sacensības, kurās sportisti:

1. Uzkāpj kalnā ar slēpēm (izmantojot speciālas “ādas” uz slēpju pamatnes, kas neļauj slīdēt atpakaļ).
2. Slēpo lejup pa stāvām, tehniskām trasēm, – līdzīgi kā kalnu slēpošanā.
3. Dažreiz nes slēpes uz pleciem, ja posms ir pārāk stāvs vai akmeņains.

Tā būtībā ir kalnu skriešanas un slēpošanas kombinācija.

Olimpiskajā programmā iekļautas trīs galvenās disciplīnas:

1. **Sprinta distance** – īss, ļoti intensīvs posms (aptuveni 3 minūtes), kura laikā sportisti uzkāpj kalnā un tad strauji traucas lejup.
2. **Individuālā distance** – garāks posms (40 - 60 minūtes), kas ietver vairākus kāpumus un nobraucienus.
3. **Jaukto komandu stafete** – vīrietis un sieviete startē pārmaiņus.

Slēpošanas alpinisma **ekipējums** ir ļoti viegls un tehnisks, jo sportisti daudz kāpj kalnā:

- ↳ Īpašas kalnu slēpes (vieglākas nekā kalnu slēpošanā);
- ↳ “Ādas” (angliski *skins*) – pielīmētas pie slēpju pamatnes, lai kāpjot neslīdētu atpakaļ;
- ↳ Speciāli zābaki un stiprinājumi, kas ļauj pārslēgties starp kāpšanas un nobrauciena režīmu;
- ↳ Kāpšļi un nūjas, – līdzīgi kā, kāpjot kalnos.

Slēpošanas alpinisms radās Alpu kalnos kā veids, kā ziemā pārvietoties sniegotos kalnos.

Mūsdienās tas ir populārs ziemas izturības sporta veids, it īpaši – Itālijā, Francijā un Šveicē.

Milānas/Kortīnas spēlēs 2026. gadā paredzētas:

- ↳ vīriešu un sieviešu sprinta sacensības;
- ↳ jaukto komandu stafete.

Sacensības notiks Bormio un Livinjo trasēs Dolomītu kalnos. Šis sporta veids ir iekļauts, lai modernizētu olimpisko programmu un piesaistītu jaunus, aktīvus kalnu sporta entuziastus.

2026. gada Milānas/Kortīnas **olimpisko spēļu lāpa** tika atklāta 2025. gadā Milānas muzejā “Triennale di Milano” un Japānas pilsētā Osakā, izstādē “Expo 2025”:

↳ **olimpiskā lāpa** – zilzaļā (*blue-green*) tonī, kas simbolizē **debies, kustību un cerību**;

↳ **paralimpiskā lāpa** – bronzas nokrāsā, cieši saistīta ar kalnu simboliku un spēku.

↳ Lāpa tika iedegta **Senajā Olimpijā, Grieķijā, 2025. gada 26. novembrī**, pēc tam ceļo uz Itāliju. Stafetes gaitā lāpa apceļos visu Itāliju, apmeklējot 110 provinces, ar aptuveni 60 pieturvietām. Lāpas stafete apstāsies Kortīnā 26. janvārī, lai atzīmētu 70 gadus kopš Kortīnas 1956. gada ziemas olimpiskajām spēlēm. Lāpnešu skaits – **10001**;

Lāpas stafete

- ↳ Lāpas dizains, kas nosaukts “**Essential**” atspoguļo vienkāršību, gaismu un vienotību;
- ↳ Lāpas dizainu izstrādāja arhitektu birojs **Carlo Ratti Associati**;
- ↳ Lāpas konstrukcija ir veidota no pārstrādāta alumīnija un misiņa sakausējuma, lai samazinātu resursu patēriņu;
- ↳ Lāpa ir viegla – apmēram **1060 gramu**;
- ↳ Ir iespēja lāpu **uzpildīt 10 reizes**, tādējādi samazinot nepieciešamo lāpu skaitu stafetē;
- ↳ Lāpa darbosies uz bio-LPG (biodegviela) bāzes, kas ražota no atjaunojamiem izejmateriāliem (piemēram, izlietotas virtuves eļļas, lauksaimniecības produktu pārpalikumiem);
- ↳ Inovatīvs dizains ļauj redzēt lāpas iekšējo degšanas mehānismu – caur vertikālu spraugu lāpas korpusā var ieraudzīt, kā liesma tiek radīta;
- ↳ Virsmas pārklājums nodrošina lāpas mainīgu vizuālo efektu – lāpas virsma var mainīt izskatu atkarībā no apkārtējā apgaismojuma;
- ↳ Virsmas materiāls atspoguļo apkārtējo vidi (sniegu, kalnus, pilsētas) – tādā veidā lāpa vizuāli sasaista dažādās reljefa un vides zonas, ko tā stafetes laikā šķērso;
- ↳ Minimālais dizains – bez liekiem dekoratīviem elementiem – paredzēts, lai ļautu liesmai būt galvenajam vizuālajam akcentam.

1	Rome	21	Potenza	41	Brescia
2	Viterbo	22	Taranto	42	Verona
3	Terni	23	Lecce	43	Mantua
4	Perugia	24	Bari	44	Vicenza
5	Siena	25	Campobasso	45	Padua
6	Florence	26	Pescara	46	Venice
7	Livorno	27	L'Aquila	47	Trieste
8	Nuoro	28	Ancona	48	Udine
9	Cagliari	29	Rimini	49	Belluno
10	Palermo	30	Bologna	50	Cortina d'Ampezzo
11	Agrigento	31	Ferrara	51	Bolzano
12	Syracuse	32	Parma	52	Cavalese
13	Catania	33	Genoa	53	Trento
14	Reggio Calabria	34	Cuneo	54	Livigno
15	Catanzaro	35	Turin	55	Sondrio
16	Salerno	36	Aosta	56	Lecco
17	Pompei	37	Novara	57	Bergamo
18	Naples	38	Varese	58	Como
19	Latina	39	Pavia	59	Monza
20	Benevento	40	Piacenza	60	Milan

TALISMANI 2026. gada Milānas/Kortīnas ziemas olimpiskajām un paralimpiskajām spēlēm ir Tina un Milo, kurus attēlo kā brāļa un māsa pāri – divi sermiļi.

✎ **Tina** – olimpisko spēļu talismans. Viņai ir balts apmatojums, un viņa simbolizē radošumu, skaistumu, pārmaiņas un kultūras aspektus.

✎ **Milo** – paralimpisko spēļu talismans. Viņam ir brūnas krāsas kažoks; viņš piedzimis bez vienas kājas, taču ar apņēmību un radošumu izmanto savu asti, lai pārvietotos.

✎ Ideja par šo dzīvnieku izvēli saistīta ar to spēļu **pielāgoties sezonām** (viņiem mainās kažoks: brūns – vasarā, balts – ziemā), kas simbolizē elastību, pārmaiņas un harmoniju ar dabu.

✎ Tina un Milo ir **māsa un brālis** – šis savienojums akcentē tādas vērtības kā **sadarbība, kopība un daudzveidība**.

✎ Milo ar savu stāstu – sadzīvošanu ar invaliditāti (bez vienas kājas), bet spēju

pielietot izdomu un adaptēties – simbolizē **iekļaušanu, izturību un radošumu**.

✎ Talismaniem ir piesaistīta arī grupa **“The Flo”** – seši “antropomorfiski sniega ziedi”, kas papildina stāstu, pārstāvēt cerību, draudzību un dabas elementus.

✎ **MEDAĻA** ir sadalīta **divās pusēs** (*“split-design”*). Viena puse ir ar gludu virsmu; otra – ar teksturētu virsmu. Šis sadalījums simbolizē divu pilsētu – **Milānas** un **Kortīnas** – apvienību, kā arī kopienas (sportisti + treneri + atbalstītāji) lomu sportista ceļojumā;

✎ **Aversā** – olimpiskie apļi (vai paralimpisko spēļu simbols “Agitos”);

✎ **Reversā** – Milānas/Kortīnas ziemas olimpisko spēļu logo un nosaukums ar sacensību konkrēto disciplīnu – paralimpiskajām medaļām pievienota arī braila raksta versija, lai vārdredzīgie var atpazīt, par kādas disciplīnas medaļu ir runa;

✎ Malās ir iegravētas norādes, vai medaļa ir zelta, sudraba vai bronzas (atbilstošs skaits līniju).

Medaļu ražošanā izmantoti pārstrādāti metāli – no ražošanas procesa atgriezumam **“Itālijas Valsts poligrāfijas un monētu kalptuves institūta” rūpnīcā Romā**. Visa enerģija, kas izmantota medaļu izgatavošanai, ir no atjaunojamiem resursiem.

Milānas/Kortīnas spēles būs pirmās **“nulle emisiju” ziemas olimpiskās spēles**, kurās:

✎ 95% infrastruktūras būs **atkārtoti izmantota** no iepriekšējām sacensībām;

✎ Enerģija tiks nodrošināta no **atjaunojamiem avotiem**;

✎ Liela daļa pārvietošanās tiks veikta ar **elektriskajiem transportlīdzekļiem**.

Sportistiem jābūt gataviem **augstuma maiņai** – no gandrīz jūras līmeņa Milānā līdz vairāk nekā **2000 m virs jūras līmeņa** Dolomītu kalnos.

✎ Starp norises vietām darbosies **oficiālais Olimpisko spēļu transporta tīkls**, kas savienos Milānu, Kortīnu, Bormio un citus reģionus.

✎ Galvenie transporta veidi: **ātrvilcieni, autobusi un elektriskie mikroautobusi**.

✎ Milāna un Kortīna atrodas apmēram **400 km attālumā (5 – 6 stundu brauciena attālumā)**.

✎ Sportistiem paredzētas **atsevišķas Olimpiskā ciemata zonas** ar treniņu laukumiem un medicīnas centriem.

1. Aklimatizācija – ieteicams ierasties vismaz **10 – 14 dienas pirms starta**, īpaši – kalnu sporta veidos.

2. Uzturs – Itālijā tiks piedāvāts plašs ēdienu klāsts, taču augstkalnu apstākļos svarīgi pielāgot šķidruma un ogļhidrātu uzņemšanu.

3. Aprikojuma transportēšana – oficiālie loģistikas kanāli nodrošinās slēpju, kamanu un citu sporta rīku drošu pārvadāšanu starp dzīvošanas un sacensību vietām.

4. Ilgtspējas politika – sportistiem būs jāievēro “Green Games” noteikumi (atkritumu šķirošana, enerģijas taupīšana, transporta optimizēšana).

5. Drošība – visās norises darbosies **Olimpiskās drošības centri** un veselības aprūpes punkti.

LATVIJAS KOMANDA

Latvijas Olimpiskā komiteja (LOK) 2025. gada 13. februārī saņēma oficiālu **SOK ielūgumu** piedalīties Milānas/Kortīnas spēlēs. LOK prezidents **Raimonds Lazdiņš**: “Esam pozitīvā noskaņojumā – mūsu hokeja komanda jau ir kvalificējusies, un arī citi sportisti cīnās par vietām spēlēs. Šīs olimpiskās spēles būs iespēja apliecināt Latvijas ziemas sporta tradīcijas.”

2026. GADS – JUBILEJAS GADS OLIMPISKAJAI KUSTĪBAI: PIRMS 130 GADIEM ATĒNĀS NOTIKA I OLIMPIĀDES SPĒLES

Latvijas Olimpiskā akadēmija (LOA) kopš 1989. gada izglīto par olimpisko vēsturi; popularizē sportu un olimpisko kustību; iedvesmo un godina Latvijas sportistus un viņu sasniegumus.

2025

17. maijs

"RIMI Rīga" maratonā
skrienam "DPD jūdži".

30.-31. jūlijs

Apmeklējam Lietuvas Sporta muzeju un
Lietuvas Basketbola muzeju Kauņā.

6.-10. oktobris

Prāgā (Čehija) piedalāmies
Eiropas Olimpisko
akadēmiju 7. kongresā.

Kongresa delegāti LOA
prezidents, Eiropas Olimpisko
akadēmiju viceprezidents
Ivans Klementjevs un LOA
viceprezidente Antra Gulbe

26. septembris

Rīgā, Ineses Jaunzemes ielā, uzsākam
ekspedīciju "Pa olimpiskās čempiones
Ineses Jaunzemes pēdām" un sveicam
pasaules vicečempioni šķēpa mešanā
Aneti Sietiņu.

Aneti Sietiņu sveic LOA prezidents
Ivans Klementjevs

25. novembris

Lidostā "Rīga" sagaidām un sveicam
pasaules čempioni pludmales
volejbolā Tinu Graudiņu.

Tinu Graudiņu sveic
LOA viceprezidente Antra Gulbe

2026

Latvijas komandai Milānas/Kortīnas d'Ampeco
ziemas olimpiskajās spēlēs –
Ātrāk, augstāk, spēcīgāk – kopā!

Vairāk informācijas:
www.loa.lv

TEĀTRIS UN SPORTS: LATVIJĀ UN ITĀLIJĀ

Liepājas teātra izrāde

LATVIEŠU RAKETES

kā daļa no 2026. gada Milānas-Kortīnas ziemas olimpisko spēļu
Kultūras olimpiādes.

Vieta: Teatro Lirico Giorgio Gaber, Milāna
Datums un laiks: 7. februāris, 18:00

Ledus garša

režija un telpa: VILIS DAUDZIŅŠ
autors un aktieris: DĀVIDS PĒTERSONS
gaismu mākslinieks: MAREKS LUŽINSKIS

JAUNĀIS RĪGAS TEĀTRIS
Lāčplēša iela 25, Rīga
jrt.lv

jrt

XXV ZIEMAS OLIMPISKO SPĒĻU NORISES VIETAS

BORMIO

Alpine Skiing
(Men's)

Ski
Mountaineering

LIVIGNO

Freestyle
Skiing

Snowboard

ANTERSELVA

Biathlon

CORTINA

Alpine Skiing
(Women's)

Bobsleigh

Curling

Luge

Skeleton

TESERO

Cross-Country
Skiing

Nordic
Combined

PREDAZZO

Nordic
Combined

Ski
Jumping

VERONA

Closing
Ceremony

MILANO

Opening
Ceremony

Figure Skating

Ice Hockey

Short Track

Speed Skating